

[Oikúméné a ekumenismus]

66/002

1. Oikumene – to není uzavřená společnost jakkoliv veliká, ale svět, celý svět. Ekumenismus se kryje s křesťanským universalismem, universalismus v sobě zahrnuje ekumenismus. Ekumenické hnutí je křesťanské hnutí, které překračuje hranice nejen vlastní církve, ale vůbec hranice celého křesťanstva. Ekumenické vztahy se proto neomezují na kontakty příslušníků různých církví mezi sebou, ale přerůstají z této základny ekumenismu (křesťanského) ve vztahy křesťanů k židovské synagoze, k islámským věřícím, k vyznavačům hinduismu, buddhistům atd. až i k těm, kteří jakékoli náboženství odmítají, k ateistům.

Ekumenismus má výrazně misijní charakter; ekumenické hnutí má plnit ono základní poslání, jímž je zavázán každý křesťan a každá církev, každý sbor, každé křesťanské společenství. Ekumenismus znamená hnutí, pohnutí, pohyblivost křesťanů ve směru za každým člověkem a za všemi lidmi.

2. Ekumenické úsilí je tedy orientováno na oslovení člověka v té situaci, v níž skutečně je, a těch názorů, které jsou pro něho charakteristické a významné. Ekumenismus znamená oslovit Židy židovsky, Řeky řecky – a člověka 20. století rovněž jeho řečí. Řeč ovšem není pouhým vnějším vyjadřovacím prostředkem, ale nástrojem a přímo výkonem myšlení. Myslet nemůžeme a nedovedeme, leč ve své řeči (částečně snad i v nějaké jiné řeči, které jsme se dobře naučili a do níž jsme dostatečně hluboko pronikli.) Vztít vážně program, který chce oslovit Židy židovsky a Řeky řecky, předpokládá tedy oslovení nejenom jiným jazykem, ale jinou myšlenkovou stavbou, jinou myšlenkovou tradicí. Odtud také respekt k myšlenkové atmosféře moderní společnosti 20. století, k myšlení moderního člověka.